

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

Garant kapitoly **D. Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby:**

Ing. arch. Naděžda Rozmanová

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

Podkapitola D.3.1 **Vzájemné vazby nástrojů územního plánování:**

Bude doplněno.

Zpracovatel – Ing. arch. Josef Markvart, CSc.

Redakce – Ing. arch. Zdenka Hladišová, CSc.

Zveřejněno: 6. 12. 2006

Poslední aktualizace – Ing. Alena Navrátilová, 15. 11. 2010.

Aktualizace 2013 – Ing. arch. Jaroslav Tušer, CSc., 31. 3. 2013.

Redakce ÚÚR – Ing. Alena Navrátilová

Redakce MMR

Podkapitola D.3.2 **Vazby nástrojů územního plánování na ostatní nástroje rozvoje území:**

Zpracovatel – Prof. Ing. Vítězslav Kuta, CSc., spolupráce – Ing. Vladimír Koudela, CSc.

Redakce – Ing. arch. Zdenka Hladišová, CSc.

Zveřejněno: 6. 12. 2006

Aktualizace – Ing. Alena Navrátilová, 29. 4. 2010.

Aktualizace 2014 – Ing. Ludmila Rohrerová, RNDr. Vladimíra Labounková, Ing. arch. Hana Šimková, Ph.D., Ing. arch. Naděžda Rozmanová

Redakce ÚÚR – Ing. Alena Navrátilová

Redakce MMR – Odbor územního plánování a Odbor rozvoje a strategie regionální politiky

Dostupnost: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=2571>

OBSAH:

D.3 VAZBY NÁSTROJŮ ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ	2
D.3.1 Vzájemné vazby nástrojů územního plánování	2
D.3.2 Vazby nástrojů územního plánování na ostatní nástroje rozvoje území.....	3
D.3.2.1 Nástroje územního rozvoje	3
D.3.2.2 Strategické nástroje.....	3
D.3.2.3 Finanční nástroje.....	5
D.3.2.4 Metodické nástroje.....	9
D.3.2.5 Vztah regionální politiky a územního plánování	9
D.3.2.6 Vazby strategických nástrojů regionální politiky a územního plánování.....	11
D.3.2.7 Klasifikace územních jednotek NUTS	17

Související právní předpisy

Použité zdroje

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

D.3 VAZBY NÁSTROJŮ ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

D.3.1 Vzájemné vazby nástrojů územního plánování

Aktualizace 2013 – Ing. arch. Jaroslav Tušer, CSc.,

Bude doplněno.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

D.3.2 Vazby nástrojů územního plánování na ostatní nástroje rozvoje území

Rámec pro územní rozvoj v České republice tvoří politiky Evropské unie. Jednou z nejdůležitějších politik EU je kohezní politika (politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti). Obecným cílem kohezní politiky je snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů, snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje Evropské unie. Evropská unie provádí svou kohezní politiku v rámci sedmiletých cyklů, takzvaných programových období. Cíle kohezní politiky se v čase mění a reagují na potřeby stávajících a přistupujících členů a celkového prostředí EU.

Pro udržitelný rozvoj území je důležitá provázanost jednotlivých nástrojů územního rozvoje. Následující kapitola se věnuje vazbám nástrojů územního plánování na ostatní nástroje rozvoje území.

Pod *ostatními nástroji* rozvoje území se rozumí podklady, dokumenty a rozhodnutí, které jsou zadávány, zpracovávány, resp. schvalovány jinými orgány státní správy a územní samosprávy než orgány územního plánování a mimo vlastní proces územního plánování. Jsou to jednak dokumenty komplexního celostátního dosahu, jednak dokumenty rezortního (odvětvového) charakteru. Souhrnnými stránkami rozvoje území se zabývají většinou materiály zahrnované do oblasti regionálního rozvoje, dílčími stránkami rozvoje území se mohou zabývat různé rezortní strategie a koncepce (např. státní energetická koncepce).

Komplexní celostátní dokumenty navazují zpravidla na obdobné dokumenty zpracovávané v rámci Evropské unie a vyžadované jejími orgány. Jsou zadávány ad hoc a podle metodik, vydávaných orgány EU pro jednotlivé druhy dokumentů.

D.3.2.1 Nástroje územního rozvoje

Nástroje územního rozvoje ČR můžeme rozčlenit na:

- strategické nástroje (např. strategie, politiky, koncepce),
- finanční nástroje (např. fondy EU, národní dotační programy),
- metodické nástroje (např. konzultace, metodické pokyny).

D.3.2.2 Strategické nástroje

Systém strategických nástrojů můžeme členit dle územní úrovně:

- A. **evropská úroveň** (EU) – například Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, Územní agenda Evropské unie 2020 apod.
- B. **národní úroveň** (stát) – například strategie regionálního rozvoje, politika územního rozvoje, strategický rámec udržitelného rozvoje ČR, strategie hospodářského růstu, další sektorové politiky, Dohoda o partnerství pro programové období 2014–2020 apod.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

C. **regionální úroveň** – strategie rozvoje kraje, program rozvoje územního obvodu kraje, zásady územního rozvoje, sektorové strategie na úrovni kraje, strategie dobrovolného svazku obcí¹, strategie místní akční skupiny apod.

D. **obecní úroveň** – například program rozvoje obce, územní plán, regulační plán apod.

Vzájemnou provázanost dokumentů můžeme posuzovat horizontálně (tedy například jak jednotlivé dokumenty krajů na sebe navazují) nebo vertikálně (například zda krajské dokumenty respektují státní úroveň nebo obecní dokumenty respektují krajskou úroveň).

Z **horizontálního hlediska** je závaznost provázanosti dokumentů na jednotlivých úrovních různá. Na úrovni státu by měly jednotlivé strategické dokumenty respektovat legislativu ČR a EU, mezinárodní smlouvy a ostatní strategické dokumenty (schválené usnesením vlády).

Vybrané strategické nástroje územního rozvoje na evropské a celostátní úrovni

Evropská unie	Evropské perspektivy územního rozvoje (1999) Řídící principy udržitelného rozvoje území (2000) Obnovená Strategie EU pro udržitelný rozvoj / Renewed EU Sustainable Development Strategy (2006) Evropa 2020 / Europe 2020 (2010) Územní agenda Evropské unie 2020 / Territorial Agenda of the European Union 2020 (2011)
Vládní a mezirezortní dokumenty	Dohoda o partnerství v programovém období 2014–2020 Zpět na vrchol. Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky pro období 2012 až 2020 Národní program reformy České republiky 2013
Ministerstvo	Vybrané strategie, koncepce
Ministerstvo pro místní rozvoj	Strategie regionálního rozvoje České republiky 2014–2020 Politika územního rozvoje České republiky 2008 Koncepce bydlení ČR do roku 2020 Zásady urbánní politiky Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014–2020
Ministerstvo dopravy	Dopravní politika 2014–2020
Ministerstvo kultury	Státní kulturní politika na léta 2009–2014 Aktualizace Státní kulturní politiky na léta 2013–2014 s výhledem na roky 2015–2020
Ministerstvo průmyslu a obchodu	Státní energetická koncepce České republiky Národní strategie regenerace brownfieldů Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014–2020

¹ Obce mohou podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), vytvářet dobrovolné svazky obcí – za účelem ochrany a prosazování společných zájmů. Tyto svazky mohou mít a obvykle mají své strategické dokumenty.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky 2008–2015
Ministerstvo zahraničních věcí	Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce ČR na léta 2010 až 2017
Ministerstvo zemědělství	Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007–2013 Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice s využitím technických a přírodních blízkých opatření
Ministerstvo životního prostředí	Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky Státní politika životního prostředí 2012–2020

Více informací o rezortních rozvojových dokumentech a strategiích a koncepcích lze nalézt na internetových stránkách [Databáze strategií – Portál pro strategické řízení](#).

D.3.2.3 Finanční nástroje

Finanční nástroje mohou mít formu:

- nenávratné účelové podpory – dotace,
- návratné finanční podpory – úvěry, půjčky, fondy rizikového kapitálu apod.

Zdroje financování můžeme členit podle územní úrovně:

- nadnárodní/přeshraniční (fondy EU, norské fondy, švýcarské fondy atd.),
- národní (národní programy),
- krajské (krajské a doplňkové programy),
- obecní zdroje, zdroje svazku obcí a místních akčních skupin,
- jiné (např. soukromé prostředky v rámci spolupráce s veřejným subjektem – tzv. PPP).

Finanční nástroje – Evropské strukturální a investiční fondy

Důležitým finančním nástrojem rozvoje území jsou fondy Evropské unie. V programovém období 2014–2020 jsou fondy EU zaměřeny na podporu politiky soudržnosti, politiky rozvoje venkova a námořní a rybářské politiky. Souhrnně se tyto fondy nazývají **Evropské strukturální a investiční fondy**. Jedná se o:

- Evropský fond pro regionální rozvoj (strukturální fond),
- Evropský sociální fond (strukturální fond),
- Fond soudržnosti,
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova,
- Evropský námořní a rybářský fond.

Více informací o fondech Evropské unie lze nalézt na internetových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj:

- [Strukturální fondy](#)
- [Fondy EU](#)
- [Příprava programového období 2014–2020](#)

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

Finanční nástroje – národní úroveň

K finančním nástrojům rozvoje území na národní úrovni patří podpůrné programy financované ze státního rozpočtu ČR a z rozpočtů státních fondů. Jsou poskytovány více ministerstvy. Ministerstvo pro místní rozvoj poskytuje dotace v oblasti regionálního rozvoje, v oblasti cestovního ruchu a v oblasti podpory bydlení.

Programy podpory rozvoje regionů² – Ministerstvo pro místní rozvoj

Program, podpora	Popis programu, podpory
Podpora rozvoje a obnovy venkova	Podprogram má za cíl formou dotace podpořit obnovu a rozvoj venkovských obcí. Obsahuje čtyři dotační tituly: Dotační titul č. 1 – Podpora vítězů soutěže Vesnice roku Dotační titul č. 2 – Podpora zapojení dětí a mládeže do komunitního života v obci Dotační titul č. 3 – Podpora spolupráce obcí na obnově a rozvoji venkova Dotační titul č. 4 – Podpora obnovy drobných sakrálních staveb v obci
Podpora rozvoje státem podporovaných regionů	Cílem programu by měla být podpora zvýšení absorpční kapacity daných regionů tak, aby byly schopné získat dotační podporu z fondů EU.
Podpora rozvoje specifických regionů státu	Program by měl být zaměřen na komplexní podporu specifických regionů (regiony se zvýšenou koncentrací sociálně vyloučených či ohrožených skupin obyvatel a přírodních či kulturních hodnot krajiny, bývalé vojenské újezdy, velkoplošné lokality brownfields) s cílem umožnění jejich adekvátního rozvoje případně nového funkčního využití.
Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách	Cílem programu má být přispět k obnově základních funkcí v území zabezpečovaných v působnosti územních samosprávných celků, a tím odstranit nebo omezit možné důsledky pohrom spočívající v narušení plynulosti, dostupnosti a kvality výkonu veřejné správy. Program se vyhláší v případě výskytu živelné pohromy.

Více informací o [programech podpory regionů Ministerstva pro místní rozvoj pro rok 2014](#).

² Navržené národní programy dle Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

Vybrané programy podpory cestovního ruchu – Ministerstvo pro místní rozvoj

Program, podpora	Popis programu, podpory
Národní program podpory cestovního ruchu (2010–2015) , podprogram Cestování dostupné všem	Podprogram má za cíl podpořit rekonstrukce/vybudování odpočívadel, center služeb pro turisty a hygienického zázemí pro pěší, cyklisty a handicapované turisty podél tras, zpřístupnění atraktivit cestovního ruchu a zavedení /zlepšení/ vytvoření navigačních a informačních systémů pro sluchově a zrakově postižené účastníky cestovního ruchu, to vše včetně marketingu zrealizovaných výstupů akcí

Více informací o [programech podpory cestovního ruchu Ministerstva pro místní rozvoj pro rok 2014](#).

Programy podpory bydlení – Ministerstvo pro místní rozvoj

Program, podpora	Popis programu, podpory
Podpora regenerace panelových sídlišť	Cílem je poskytování dotací obcím na regeneraci veřejného prostranství panelového sídliště o celkovém počtu nejméně 150 bytů.
Podpora výstavby technické infrastruktury	Cílem je rozšířit nabídku zainvestovaných pozemků pro následnou výstavbu bytových domů, rodinných domů nebo bytových a rodinných domů.
Podprogram Podpora výstavby podporovaných bytů	Cílem je vznik podporovaných bytů na území České republiky sloužících k poskytování sociálního bydlení pro osoby, které mají ztížený přístup k bydlení v důsledku zvláštních potřeb vyplývajících z jejich nepříznivé sociální situace – věk, zdravotní stav nebo sociální okolnosti jejich života.
Podprogram Podpora oprav domovních olověných rozvodů	Cílem je zkvalitnění bytového fondu výměnou domovních olověných rozvodů. Tím se docílí snížení obsahu olova v pitné vodě.

Více informací o [programech podpory bydlení Ministerstva pro místní rozvoj pro rok 2014](#).

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

Programy podpory bydlení – Státní fond rozvoje bydlení ČR

Program, podpora	Popis programu, podpory
Úvěry na výstavbu nájemních bytů	Cílem je podpořit nejen novou výstavbu nájemních bytů, především pro vymezené skupiny obyvatel, ale také umožnit přestavby a rekonstrukce již existujících objektů, které původně nebyly určeny k bydlení nebo v nich nejsou byty způsobilé k bydlení.
Úvěry na opravy a modernizace domů Panel 2013 +	Program je určen pro všechny vlastníky bytových domů, bez rozdílů technologie výstavby (panelové, cihlové). Program mohou využít družstva, společenství vlastníků, fyzické a právnické osoby, stejně jako města či obce, jež mají ve vlastnictví bytové dům.
Úvěry na modernizaci bytů pro obce	Obsah a poskytování této podpory upravuje Nařízení vlády č. 396/2001 Sb. , o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení na opravy a modernizace bytů, ve znění pozdějších předpisů.
Povodňové programy	Úvěr na opravy – fyzické osoby, jejichž nemovitost byla postižena povodní. Úvěr na pořízení bydlení – fyzické osoby, které v důsledku povodní přišly o své nemovitosti určené k bydlení. Úvěry obcím – poskytování podpory na opravy a modernizace bytů.
Program Jessica	Projekt nízkoúročených úvěrů na rekonstrukce a modernizace pro města s Integrovaným plánem rozvoje měst. Nízkoúročené úvěry na opravy a modernizace bytových domů z fondů EU . Otevření programu – přelom roku 2013/2014.

Více informací o [programech a podporách Státního fondu rozvoje bydlení](#).

Vybrané programy realizované dalšími ministerstvy³

Program, podpora	Popis programu, podpory
Ministerstvo průmyslu a obchodu Program Revit EFEKT 2014 – Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie na rok 2014	Cílem programu Revit je podpora malých a středních podniků na léta 2014–2020, působící v regionech s nižší či klesající ekonomickou aktivitou a vysokou nezaměstnaností nebo postižených živelními pohromami. Cílem programu EFEKT je podnítit zájem o úspory energie a využití obnovitelných zdrojů energie. Prioritou je osvěta a vzdělávání laické i odborné veřejnosti, pomoc statutárním městům a krajům se zaváděním energetického managementu a podpora malých investičních akcí s přímými úsporami energie pro města, obce i menší podnikatelské projekty.
Ministerstvo životního prostředí, Státní fond životního prostředí ČR Zelená úsporám	Program Zelená úsporám je zaměřen na podporu instalací zdrojů na vytápění s využitím obnovitelných zdrojů energie, ale také investic do energetických úspor při rekonstrukcích i v novostavbách. V programu je podporováno kvalitní zateplování rodinných domů a bytových domů, náhrada neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla, instalace těchto zdrojů do nízkoenergetických novostaveb a také výstavba v pasivním energetickém standardu.

³ Aktuální informace o programech jsou k dispozici na internetových stránkách jednotlivých ministerstev.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

D.3.2.4 Metodické nástroje

Metodické nástroje rozvoje území mohou mít různou formu. Můžeme je rozdělit na:

- konzultace a poradenství,
- metodické pokyny,
- výzkumné úkoly.

Na tvorbě metodických nástrojů se mohou podílet orgány státní správy a samosprávy, vědecká a vzdělávací zařízení, neziskové organizace i podnikatelské subjekty. Významné postavení při tvorbě metodických nástrojů v oblasti územního rozvoje má Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR). Z metodických nástrojů územního rozvoje tvořených v rámci kompetence MMR lze uvést například:

- metodický pokyn pro využití integrovaných přístupů v programech ESIF 2014–2020⁴
- [elektronická metodická podpora rozvojových dokumentů obcí](#),
- zpracování certifikovaných metodik v rámci [podpory výzkumu a vývoje v oblasti regionálního rozvoje](#) v návaznosti na spolupráci MMR s Technologickou agenturou ČR,
- odborné semináře, např. [k problematice mikroregionů](#),
- [stanoviska a metodiky v oblasti územního plánování](#),
- [Portál územního plánování](#),
- [1000 otázek ke stavebnímu právu](#),
- [mapy nájemného](#),
- [Portál o bydlení](#),
- [Národní systém kvality služeb cestovního ruchu](#).

D.3.2.5 Vztah regionální politiky a územního plánování

Vztah regionální politiky a územního plánování není v příslušných zákonech explicitně deklarován. Vztah vzájemných podmíněností, návazností a souvislostí však vyplývá z vnitřních vazeb obou plánovacích činností, neboť oba okruhy činností se zabývají tímž předmětem – rozvojem území a děním v něm. Nazírají na území jen z rozdílných úhlů pohledu, akcentují rozdílné stránky procesů probíhajících v území a používají různé vyjadřovací techniky. Územní plánování lokalizuje v území záměry regionální politiky a další záměry plynoucí z potřeb území.

Stavební zákon upravuje ve věcech územního plánování zejména cíle a úkoly územního plánování, soustavu orgánů územního plánování, nástroje územního plánování, vyhodnocování vlivů na udržitelný rozvoj území, rozhodování v území, podmínky pro výstavbu, rozvoj území a pro přípravu veřejné infrastruktury.

Zákon o podpoře regionálního rozvoje stanoví podmínky pro poskytování podpory regionálnímu rozvoji s cílem vyváženého rozvoje státu nebo územního obvodu kraje, s tím související působnost správních úřadů, krajů a obcí a vytváří podmínky pro koordinaci a realizaci hospodářské a sociální soudržnosti.⁵

⁴ V roce 2014 se předpokládá schválení metodického pokynu usnesením vlády.

⁵ MMR připravuje novelu zákona o podpoře regionálního rozvoje, která zohlední programové období EU 2014–2020.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

Vnitřní vazby mezi územním plánováním a regionální politikou se projeví názorněji při podrobnějším srovnání.

Cílem *územního plánování* je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území. Za tím účelem sleduje společenský a hospodářský potenciál rozvoje.

Územní plánování ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území.

Územní plánování se zabývá především hmotným prostředím (státu, kraje, obce), ale vždy v souvislosti s činnostmi (funkcemi), které se v tomto hmotném prostředí odehrávají. Územní plánování přitom řeší existující trvalý (a v podstatě neodstranitelný) rozpor mezi relativní stálostí hmotných prvků prostředí (krajiny, staveb) a proměnlivostí činností v hmotném prostředí probíhajících. Z tohoto hlediska se někdy charakterizují zpracovávané informace na informace s krátkodobou platností a informace s dlouhodobou platností. Krátkodobou platnost mají především informace o obyvatelstvu a jeho ekonomických, sociálních a kulturních činnostech.

Regionální rozvoj lze definovat jako využívání socioekonomického potenciálu regionů, zvyšování konkurenceschopnosti a životní úrovně jejich obyvatel. V tomto ohledu jde o dynamický a vyvážený rozvoj regionální struktury příslušného územního celku a jeho částí (regionů, mikroregionů). Výhodiskem pro dobře realizovaný rozvoj je sledování vývoje regionálních disparit a následná volba způsobu jejich odstraňování, popřípadě zmírňování.

V duchu tohoto pojetí a principu solidarity podporují orgány Evropské unie rozvoj regionů, které jsou ekonomicky slabé a zaostávají za unijním průměrem nebo rozvoj regionů, které čelí výrazným strukturálním změnám. Analogicky postupují jednotlivé státy v rámci politiky rozvoje svého území.

Regionální rozvoj tedy vytváří hierarchickou strukturu, kde na nejvyšší úrovni je pro Českou republiku Evropská unie a jí podporovaný regionální rozvoj, pak je zde suverénní regionální rozvoj na úrovni českého státu a posléze regionální rozvoj na úrovni krajů a dále měst a obcí. Každá z těchto úrovní má své specifické a nezastupitelné poslání.

Z důvodu statistického vykazování vůči EU a čerpání fondů EU existuje mezi národní úrovní (NUTS 1) a krajskou (NUTS 3) ještě úroveň regionů soudržnosti (NUTS 2). Podrobněji v kapitole D. 3.2.7 Klasifikace územních jednotek NUTS.

Regionální politika představuje strategické směřování a soubor intervencí zaměřených podle konkrétní situace státu a jeho regionů a podle očekávaných vývojových tendencí na podporu

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

opatření vedoucích k růstu ekonomických aktivit v území. Může preferovat podporu podnikání, rozvoj lidských zdrojů a další opatření v oblasti trhu práce, rozvoj cestovního ruchu, rozvoj bydlení, ekologické aspekty života obyvatel v regionech, rozvoj infrastruktury apod.

Jejím významným cílem je konvergence regionů v rámci určitého územního celku a klíčovým znakem je její selektivnost, to znamená diferenciaci zaměření intervencí na podporu vybraných problémových regionů, které výrazně zaostávají ve svém rozvoji za průměrem v míře, která je společensky uznána za nežádoucí.

Regionální politika a územní plánování musí postupovat ve vzájemném souladu a poskytovat si vzájemně potřebné informace.

D.3.2.6 Vazby strategických nástrojů regionální politiky a územního plánování

Regionální politika i územní plánování se zabývají rozvojem území, proto je třeba usilovat o provázanost jejich strategických dokumentů, tzn. na celostátní úrovni o provázanost Politiky územního rozvoje a Strategie regionálního rozvoje, u kraje o provázanost zásad územního rozvoje (ZÚR) s programem rozvoje kraje (PRK), u obcí o provázanost územního plánu s programem rozvoje obce. Dokumenty by se měly vzájemně respektovat.

Například pro program rozvoje obce jsou určující a nezbytné limity využití území (zdrojem je územně plánovací dokumentace). Naproti tomu pro tvorbu územního plánu je nezbytné znát záměry využití území (zdrojem může být program rozvoje obce).

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

Politicko-správní úroveň	Úrovně plánování	Právní základy	Plánovací nástroje	Základní obsah	Institucionální zabezpečení
Stát	Plánování na úrovni státu	Stavební zákon <i>zákon č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů</i>	Politika územního rozvoje (PÚR)	Stanovení republikových priorit územního plánování; vymezení rozvojových oblastí, os a specifických oblastí; vymezení ploch a koridorů dopravní a technické infrastruktury mezinárodního nebo republikového významu; stanovení kritérií a podmínek pro rozhodování v území pro vymezené oblasti, plochy a koridory	Ministerstvo pro místní rozvoj
			Zásady územního rozvoje (ZÚR)	Stanovení základních požadavků na účelné a hospodárné uspořádání území; vymezení ploch a koridorů nadmístního významu technické a dopravní infrastruktury; vymezení nadmístních rozvojových oblastí a os a nadmístních specifických oblastí	Krajský úřad
Kraje	Územní plánování na krajské úrovni (regionální úroveň plánování)	Stavební zákon <i>zákon č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů</i>	Regulační plán (pro plochy a koridory nadmístního významu)	Podmínky pro vymezení a využití jednotlivých pozemků	Krajský úřad
			Územně analytické podklady (pro území kraje)	Zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území; potenciály / hodnoty území;	Krajský úřad
			Územně analytické podklady (pro správní obvod obce s rozšířenou působností)	limity a omezení; SWOT analýza; záměry rozvoje území včetně problémů k řešení	Obecní úřad obce s rozšířenou působností
Obce	Územní plánování a regulační plánování obce	Stavební zákon <i>zákon č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů</i>	Územní plán	Koncepce územního rozvoje a funkční využití ploch; vymezení zastavitelného území obce	Obecní úřad
			Regulační plán	Podmínky pro vymezení a využití jednotlivých pozemků	Obecní úřad

Tab. 1: Plánovací systém ČR – územní plánování

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

Politicko-správní úroveň	Úrovně plánování	Právní základy	Plánovací nástroje	Základní obsah	Institucionální zabezpečení
Stát	Plánování na úrovni státu	Zákon o podpoře regionálního rozvoje <i>zákon č. 248/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů</i>	Strategie regionálního rozvoje (SRR)	Analýza stavu regionálního rozvoje, strategické cíle regionálního rozvoje ČR, vymezení státem podporovaných regionů	Ministerstvo pro místní rozvoj
			Státní program regionálního rozvoje	Zaměření podpory regionálního rozvoje pro jeden nebo více podporovaných regionů	Ministerstvo pro místní rozvoj
Kraje	Plánování na úrovni kraje	<i>vyhotovení dokumentu je dobrovolné</i>	Strategie rozvoje kraje	Obsah není dán právními předpisy	Krajský úřad
		Zákon o podpoře regionálního rozvoje <i>zákon č. 248/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů</i> Zákon o krajích (krajské zřízení) <i>zákon č. 129/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů</i>	Program rozvoje územního obvodu kraje (PRK)	Analýza hospodářského a sociálního rozvoje kraje, vymezení regionů v kraji vyžadujících podporu, cíle, priority a úkoly ekonomického a sociálního rozvoje kraje	Krajský úřad
Obce	Místní rozvoj	Zákon o obcích (obecní zřízení) <i>zákon č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů</i>	Program rozvoje obce	Obsah dokumentu by měl respektovat členění do základních kapitol strategických dokumentů; není však striktně dán	Obecní úřad

Tab. 2: Plánovací systém ČR – regionální politika

Z hlediska územního plánování existuje zákonná povinnost (zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů) respektovat vyšší úroveň – **vertikální provázanost**: zásady územního rozvoje musí respektovat politiku územního rozvoje, územní plán musí respektovat politiku územního rozvoje i zásady územního rozvoje, případně regulační plán vydaný krajem. Přičemž platí, že nižší úroveň se zapojuje do tvorby dokumentů vyšší úrovně.

Z hlediska dokumentů **regionálního rozvoje** není vertikální provázanost sice stanovena zákonem, ale v praxi dokumenty regionálního rozvoje respektují vyšší úroveň dokumentů, tzn. že např. programy rozvoje územního obvodu kraje vycházejí ze strategie regionálního rozvoje a programy rozvoje obcí vycházejí z programu rozvoje územního obvodu kraje.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

Úrovně plánování	Nástroje územního rozvoje		
Evropský prostor (mezinárodní úroveň)	Evropské perspektivy územního rozvoje Řídící principy udržitelného rozvoje území Územní agenda EU Lipská charta o udržitelných evropských městech Strategie Evropa 2020		
	ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ		REGIONÁLNÍ POLITIKA
Stát (NUTS 0)	Politika územního rozvoje ČR	Strategický rámec udržitelného rozvoje v ČR Rezortní nástroje na státní úrovni (strategie, politiky, koncepce)	Strategie regionálního rozvoje ČR Dohoda o partnerství pro programové období 2014–2020
Kraj (NUTS 3)	Zásady územního rozvoje Regulační plány (pro plochy a koridory nadmístního významu)	Rezortní nástroje na krajské úrovni	Strategie rozvoje krajů Programy rozvoje krajů
Obec (LAU 2)	Územní plány Regulační plány		Programy rozvoje obcí Integrované plány rozvoje měst

Tab. 3: Vazby strategických nástrojů územního rozvoje

Strategické dokumenty regionálního rozvoje

Strategické regionální plánování lze charakterizovat jako proces aplikace regionální politiky do konkrétních podmínek jednotlivých regionů, tedy jako metodologický přístup k realizaci regionální politiky. Regionální politika používá k dosažení výše uvedených cílů strategické rozvojové dokumenty.

Dokumenty EU a navazující dokumenty ČR

Základním strategickým dokumentem EU je strategie [Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění](#). Strategie Evropa 2020 představuje hlavní hospodářskou reformní agendu Evropské unie s výhledem do roku 2020. Nahrazuje tzv. Lisabonskou strategii. Cílem strategie je dosažení takového hospodářského růstu, jenž bude založen na principech znalostní ekonomiky, bude udržitelný a bude podporovat začleňování, a to jak sociální, tak územní.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

Strategii, cíle a priority pro efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů za účelem naplňování strategie Evropa 2020 na základě vymezených národních priorit stanoví v ČR [Dohoda o partnerství pro programové období 2014–2020](#). Dohoda zastřešuje operační programy cíle Investice pro růst a zaměstnanost a cíle Evropská územní spolupráce spadající pod *politiku soudržnosti EU* a programy spadající pod II. pilíř *společné zemědělské politiky* a *společné rybářské politiky*.

Dohoda je strategickým dokumentem založeným na analýze současné sociální a ekonomické situace, ekonomických trendů a potřeb České republiky, na jejichž základě jsou stanoveny priority pro financování v letech 2014–2020 při současném sledování naplňování společných cílů EU. Důraz je kladen na výsledky, které jsou sledovány prostřednictvím indikátorů.

Tento dokument je v souladu s odpovídajícími strategickými dokumenty ČR – Národním programem reforem, Konvergenčním programem ČR, Strategií mezinárodní konkurenceschopnosti ČR, Strategickým rámcem udržitelného rozvoje ČR, Politikou územního rozvoje ČR a Strategií regionálního rozvoje ČR.

Dokumenty regionálního rozvoje ČR

Hlavní dokumenty regionálního rozvoje ČR na státní a krajské úrovni jsou rámcově legislativně upraveny v **zákoně č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje**, ve znění pozdějších předpisů. Zákon o podpoře regionálního rozvoje definuje následující dokumenty:

- strategii regionálního rozvoje,
- státní program regionálního rozvoje,
- program rozvoje územního obvodu kraje.

Strategie regionálního rozvoje České republiky (dále jen „SRR ČR“) je základním dokumentem regionální politiky na úrovni státu. SRR ČR je v gesci Ministerstva pro místní rozvoj. Je definována jako střednědobý dokument, který formuluje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje, poskytuje potřebná východiska a stanovuje rozvojové cíle a zásady pro vypracování regionálních programů rozvoje. Strategie regionálního rozvoje tvoří rovněž základní rámec pro formování regionální politiky České republiky komplementární s regionální politikou Evropské unie.

[Strategie regionálního rozvoje České republiky 2014–2020](#) byla schválena usnesením vlády ČR č. 344 dne 15. 5. 2013. Strategie zahrnuje podrobnou analýzu regionálních rozdílů v ČR (především na úrovni obcí s rozšířenou působností), jejíž závěry se odrážejí v návrzích cílů, priorit a konkrétních opatření definovaných pro potřeby regionálního rozvoje. Implementační část nastavuje systém realizace regionálního rozvoje na centrální / sektorové i regionální úrovni. Implementační část je rozpracována po stránce instrumentální, institucionální a zdrojové v rovině řídicí i koordinační. Zahrnuje i systém monitoringu plnění cílů, priorit a opatření SRR a vyhodnocování jejich regionálních dopadů.

Strategie je pojata tak, aby propojovala odvětvová hlediska a přístupy s územními aspekty vyváženého regionálního rozvoje a územní soudržnosti, obsahuje formulace problémových okruhů, priorit a souhrnných cílů, které bude třeba v příštím období sledovat. Vymezuje hospodářsky problémové regiony a ostatní státem podporované regiony (sociálně znevýhodněné oblasti a současné i bývalé vojenské újezdy). Strategie dále stanovuje do úrovně obcí typologii území, ze které vychází Politika územního rozvoje při stanovování rozvojových oblastí a rozvojových os.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

SRR ČR byla posouzena podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb., a v souladu s aktualizovanou Metodikou posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí a veřejné zdraví. Celý proces SEA byl završen Ministerstvem životního prostředí, které vydalo pod č. j. 25683/ENV/13 ze dne 22. dubna 2013 závěrečné souhlasné stanovisko.

Na základě vládou schválené strategie regionálního rozvoje vypracovává MMR ve spolupráci s dotčenými ústředními správními úřady, kraji, a podle potřeby i s ostatními dotčenými subjekty, návrh **státního programu regionálního rozvoje**. Státním programem regionálního rozvoje je střednědobý dokument, který stanoví zaměření podpory regionálního rozvoje pro jeden nebo společně pro více podporovaných regionů. Státní program regionálního rozvoje schvaluje na návrh MMR vláda.

Zodpovědnost za regionální rozvoj mají v ČR především kraje. Kraje zpracovávají ve střednědobém horizontu **strategii rozvoje kraje**, která je v souladu se SRR ČR. Formuluje pro delší časový horizont přístup kraje k podpoře rozvoje jeho územního obvodu. Stanovuje strategické cíle rozvoje kraje jako celku a jeho funkčních částí a specifikuje důležitá opatření, která mohou vést k naplnění vytčených cílů. Strategie je východiskem pro vypracování nebo aktualizaci programových dokumentů dalších subjektů na území kraje, zejména svazků obcí. Formuluje základní vizi rozvoje a globální cíle pro jednotlivé prioritní osy rozvoje, které konkretizuje v podobě strategických cílů rozvoje a opatření k jejich naplňování. Strategie rozvoje kraje je východiskem pro zpracování Programu rozvoje územního obvodu kraje, který je dán zákonem o podpoře regionálního rozvoje a zákonem o krajích.

Zákon o podpoře regionálního rozvoje navrhuje strukturu **programu rozvoje územního obvodu kraje** a definuje oblasti, na které by podpora regionálního rozvoje měla být zaměřena. Program rozvoje územního obvodu kraje je důležitou součástí soustavy strategických a programových dokumentů pro podporu regionálního rozvoje. Jedná se o základní střednědobý program, sestávající z cílených opatření a intervencí zaměřených na všestranný rozvoj kraje, koordinaci rozvoje územního obvodu kraje a mobilizaci využívání vlastních zdrojů a potenciálu kraje. Kraj v rámci své samostatné působnosti podporuje rozvoj regionů vymezených v programu rozvoje územního obvodu kraje podle svých konkrétních potřeb s ohledem na vyvážený rozvoj svého územního obvodu.

Program rozvoje územního obvodu kraje obsahuje zejména analýzu hospodářského a sociálního rozvoje územního obvodu kraje, charakteristiku slabých a silných stránek jeho jednotlivých částí a hlavní směry rozvoje. Důležitou součástí dokumentu je rovněž vymezení regionů, jejichž rozvoj je třeba podporovat s ohledem na vyvážený rozvoj kraje, spolu s uvedením oblastí, na něž má být podpora zaměřena, včetně navrhovaných opatření.

K finanční podpoře regionálního rozvoje územního obvodu kraje se v krajském rozpočtu vyčleňují finanční prostředky na uskutečňování programu rozvoje v rozsahu, který schválí zastupitelstvo kraje. K tomuto účelu může také kraj zřizovat peněžní fondy. Příjemci finanční podpory ze strany kraje mohou být sdružení obcí nebo obce a jimi založené právnické osoby, podnikatelé a ostatní právnické osoby. Podpora je podmíněna předložením projektu, který bude realizovat opatření obsažené v programu rozvoje územního obvodu kraje.

Kompetence v oblasti regionálního rozvoje se přesouvají stále více na místní úroveň. Nejen obce, ale i mikroregiony (dobrovolné svazky obcí) přebírají aktivitu při sestavování

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

rozvojových strategií a při realizaci rozvojových aktivit. Úlohou mikroregionů je podpora místního rozvoje, iniciační činnost v oblasti řešení mikroregionálních problémů a definování mikroregionálních programů a aktivit a jejich účast na realizaci regionálních programů. Pro určení směrů rozvoje, rozvojových aktivit a strategické rozhodování je potřebné, aby jednotlivé mikroregiony pořizovaly rozvojové strategie pro svoje území, i když tyto dokumenty nejsou vyžadovány právními předpisy.

Strategický rozvojový dokument mikroregionu (dobrovolného svazku obcí) je koncepčním dokumentem, který analyzuje stav v mikroregionu, napomáhá komplexně řešit změny v území. Je dokumentem, který vychází ze znalosti daného území a jeho potenciálu, charakterizuje slabé a silné stránky dané oblasti, vymezuje základní priority rozvoje, které budou podporovány, definuje cíle rozvoje, jednotlivá opatření vedoucí k jejich naplnění a doporučení. Strategický dokument mikroregionů je možné chápat jako soubor postupných konkrétních kroků, které respektují limity využití přírodního prostředí a které povedou ke zlepšení sociálně ekonomického prostředí v celém řešeném území

Rozvojové strategie vytváří také místní akční skupiny. Pro programové období 2014–2020 připravují místní akční skupiny **strategie komunitně vedeného místního rozvoje**, které vycházejí ze záměrů dlouhodobého udržitelného rozvoje území. Komunitně vedený místní rozvoj představuje metodu zapojení partnerů na místní úrovni, včetně občanské společnosti a místních ekonomických subjektů.

Program rozvoje obce, který je zakotven v zákoně o obcích, představuje strategický dokument regionálního rozvoje na nejnižší územní úrovni. Program rozvoje obce:

- stanovuje hlavní oblasti rozvoje obce, formuluje možná řešení a sladuje představy jednotlivých subjektů o rozvoji obce,
- je podkladem pro územní průmět rozvojových aktivit v územním plánu,
- zvyšuje připravenost obcí k získávání vnějších finančních prostředků,
- je východiskem pro rozhodování orgánů obce v rozvojových záležitostech.

Program rozvoje obce je významným podkladem při sestavování obecního rozpočtu a rozhodování zastupitelstva obce. Na pomoc obcím při tvorbě programu rozvoje obcí realizuje Ministerstvo pro místní rozvoj projekt „Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí“. Jedná se o webovou aplikaci, která vytváří prostředí pro tvorbu programu rozvoje obce. Aplikace umožňuje variabilitu zpracování programu včetně využití již zavedených postupů v obcích různých velikostních kategorií.

D.3.2.7 Klasifikace územních jednotek NUTS

V předcházejícím textu jsou zmíněny územní jednotky NUTS. Následující kapitola proto stručně představuje klasifikaci územních jednotek NUTS.

V rámci Evropské unie byl vytvořen jednotný systém klasifikování územních statistických jednotek **NUTS – Nomenclature of Units for Territorial Statistics – Nomenklatura územních statistických jednotek**.

Klasifikace NUTS je určena především pro:

- shromažďování, zpracování a harmonizaci regionálních statistik EU,
- sociálně-ekonomické analýzy regionů,

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

- vymezení regionální politiky EU.

Pro normalizovanou klasifikaci územních celků v České republice slouží klasifikace **CZ-NUTS**. Využívá se především pro statistické účely, dále pro potřeby analytické a pro potřeby poskytování údajů ve vztahu k Evropské unii, zejména pro úkoly spojené s čerpáním prostředků z fondů Evropské unie.

Jednotlivé úrovně územních jednotek klasifikace CZ-NUTS jsou:

NUTS 0 – Česká republika (administrativní jednotka),

NUTS 1 – území celé České republiky (neadministrativní jednotka),

NUTS 2 – sdružené kraje, tzv. regiony soudržnosti (neadministrativní jednotky),

NUTS 3 – kraje (administrativní jednotky).

NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
Česká republika	Praha	Hlavní město Praha
	Střední Čechy	Středočeský kraj
	Jihozápad	Jihočeský kraj
		Plzeňský kraj
	Severozápad	Karlovarský kraj
		Ústecký kraj
	Severovýchod	Liberecký kraj
		Královéhradecký kraj
		Pardubický kraj
	Jihovýchod	Kraj Vysočina
		Jihomoravský kraj
	Střední Morava	Olomoucký kraj
		Zlínský kraj
Moravskoslezsko	Moravskoslezský kraj	

Tab. 3: Přehled jednotek NUTS v klasifikaci CZ-NUTS

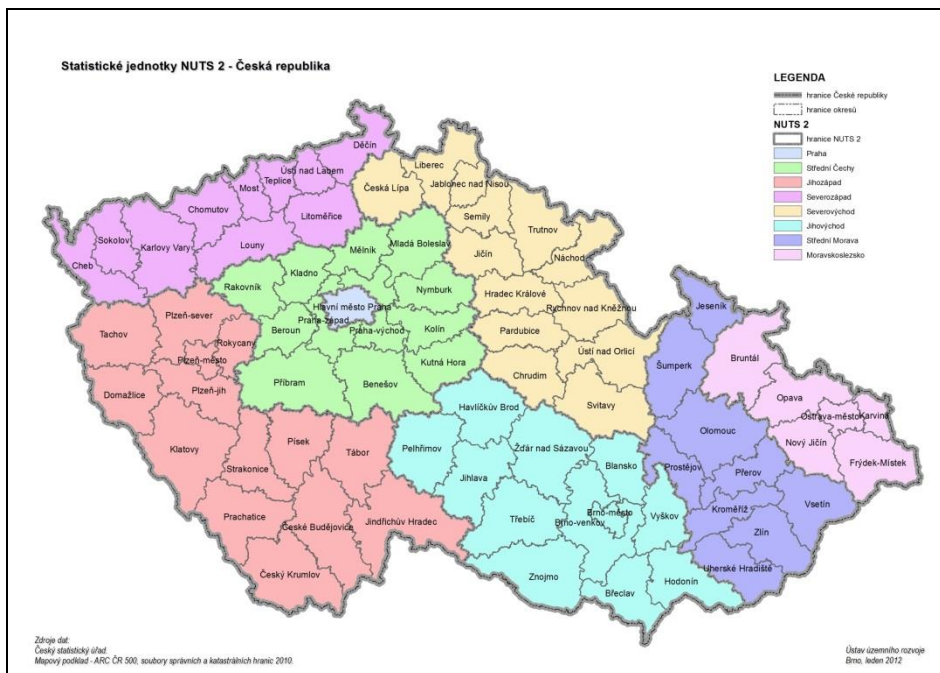
Do 31. 12. 2007 byly v systému NUTS vedeny také okresy a obce. Od 1. 1. 2008 byly tyto jednotky převedeny do systému **LAU – Local Administrative Units – Místní samosprávné jednotky**:

- LAU 1 (dříve NUTS 4) – okresy,
- LAU 2 (dříve NUTS 5) – obce.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

Obr. 2: Statistické jednotky NUTS 2 a NUTS 3 – Česká republika

Zdroj: Ústav územního rozvoje, Brno 2012, www.portal.uur.cz.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola D – Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby

D.3 Vazby nástrojů územního plánování

Nejdůležitější související právní předpisy:

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.

Použité zdroje:

Kohezní politika: Osídlení v České republice. Partnerství měst a venkova. Ludmila Kašparová, Milan Půček a kolektiv. Ministerstvo pro místní rozvoj, Ústav územního rozvoje, 2009. [cit. 13. 12. 2013].

Dostupné na www:

<<http://www.uur.cz/images/publikace/metodickeprirucky/plnezneni/kohezni-politika-2009/kohezni-politika-cz-19022009.pdf>>.

Studie rozvoje česko-saského příhraničí. Pracovní materiál úkolu B.7/ÚP. Ústav územního rozvoje, 2013. [cit. 13. 12. 2013].

Dostupné na www: <<http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/metodicke-prirucky-a-publikacni-materialy/2013/cesko-sasko.pdf>>.

Portál veřejných strategií. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013 [cit. 31. 3. 2013].

Dostupné na www: <<http://www.verejne-strategie.cz/>>.

Portál pro strategické řízení. Národní síť zdravých měst, 2013 [cit. 31. 3. 2013].

Dostupné na www: <<http://databaze-strategie.cz/>>.

Portál územního plánování. Ústav územního rozvoje, 2013.

Dostupné na www: <<http://portal.uur.cz/>>.

Strategie regionálního rozvoje České republiky pro léta 2014–2020. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013 [cit. 13. 12. 2013]. Dostupné na www: <<http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020>>.

Strukturální fondy. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013 [cit. 13. 12. 2013].

Dostupné na www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Uvodni-strana>>.

Fondy EU. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013 [cit. 13. 12. 2013].

Dostupné na www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU>>.

Fondy EU – Příprava programového období 2014–2020. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013 [cit. 13. 12. 2013].

Dostupné na www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Kohezni-politika-EU>>.

Informace o strategických a koncepčních dokumentech čerpány z internetových stránek příslušných fondů a ministerstev.